

บทที่ 7

บทสรุปการศึกษาความเป็นไปได้ และข้อเสนอแนะ

การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้ทำการศึกษาโดยการวิเคราะห์เอกสารงานวิจัย จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง 2 ชุด คือ กลุ่มพยาบาลประจำการโรงพยาบาลเอกชน และกลุ่มนักศึกษาพยาบาลศาสตรชั้นปีที่ 4 สถาบันอุดมศึกษาเอกชน จากการศึกษาดูงานและสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบันการศึกษาที่เปิดหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและร้อยละ ประกอบกับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และใช้การนำเสนอข้อมูลในเชิงพรรณนาประกอบตาราง

บทสรุปการศึกษาครั้งนี้ สามารถสรุปประเด็นต่างๆ ได้ ดังนี้

1. จากสภาพการขาดแคลนพยาบาลวิชาชีพ ทำให้เกิดนโยบายเร่งผลิตพยาบาลมากขึ้นในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ระยะที่ 7 และระยะที่ 8 ส่งผลให้จำเป็นต้องเร่งผลิตอาจารย์พยาบาลที่มีคุณวุฒิระดับสูงเพื่อตอบสนองนโยบายดังกล่าว นอกจากนี้ มีความต้องการพยาบาลระดับสูงหรือการพยาบาลเฉพาะทางมากขึ้น เพื่อให้บริการแก่ผู้รับบริการที่มีปัญหาสุขภาพซับซ้อน ต้องการความรู้ ความชำนาญพิเศษเฉพาะสาขา ดังนั้น จึงมีความต้องการพยาบาลวิชาชีพมากขึ้น ทั้งปริมาณและคุณภาพและคุณวุฒิระดับสูง

2. จากการวิเคราะห์ปัญหาสุขภาพและสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพของประชาชนทำให้ความต้องการการพยาบาลระดับสูงหรือการพยาบาลเฉพาะทางที่มีความต้องการสูงได้แก่ สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่โดยเฉพาะทางด้านโรคหัวใจและหลอดเลือด การพยาบาลผู้ป่วยเรื้อรังและมะเร็ง การพยาบาลเพื่อการฟื้นฟูสภาพ พยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุและภาวะวิกฤต การพยาบาลผู้สูงอายุ การพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต การบริการการดูแลสุขภาพที่บ้าน

3. จากการศึกษาความต้องการของผู้เรียนในการศึกษาต่อระดับปริญญาโททางการพยาบาล ของพยาบาลประจำการ และนักศึกษาพยาบาลศาสตรชั้นปีที่ 4 พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 60-70 มีความต้องการศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และวิทยฐานะเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ และต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่มากที่สุด รองมาคือการพยาบาลเด็ก การพยาบาลอนามัยชุมชน การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช และการพยาบาลแม่และเด็ก ตามลำดับ และต้องการศึกษาในสถาบันของรัฐภาคนอกเวลามากที่สุด

4. ถึงแม้ว่ามีความต้องการพยาบาลระดับมหาบัณฑิตเป็นจำนวนมาก แต่มีสถาบันที่เปิดสอนเพียง 6 สถาบัน 7 คณะวิชา รับนักศึกษาได้ปีละประมาณ 400 คน เท่านั้น เป็นสถาบันของรัฐทั้งหมด ยังไม่มีสถาบันของเอกชนเปิดดำเนินการเลย สาขาวิชาที่รับนักศึกษามาก

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ที่สุด คือ สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ประมาณปีละ 100 คน และเป็นสาขาวิชาที่มีผู้สมัครเข้าศึกษามากที่สุดในทุกสถาบัน สาขาวิชาที่เปิดสอนและรับนักศึกษาน้อยที่สุด คือ สาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุและการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

5. จากการวิเคราะห์หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตที่เปิดสอนใน ประเทศไทย วัตถุประสงค์ในการผลิตมหาบัณฑิตทางการพยาบาล ส่วนใหญ่มุ่งเน้นให้เป็นผู้ชำนาญการในสาขาวิชาที่ศึกษา เป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพ สังคม และตนเอง สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนางานพยาบาล ได้เหมาะสมและสามารถเผยแพร่ความรู้ทางการพยาบาลให้แก่บุคคลในวิชาชีพและบุคคลอื่นๆ ได้ชัดเจน

ส่วนใหญ่เป็นหลักสูตรแผน ก. ซึ่งต้องทำวิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรประมาณ 39-42 หน่วยกิต เนื่องจากด้วยหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต ให้เปิดสอนได้เฉพาะแผน ก. เท่านั้น ตามบันทึกของทบวงมหาวิทยาลัย ที่ ทม.0205 (1)/ว.291 วันที่ 16 ตุลาคม 2535 เรื่อง แนวทางการเปิดหลักสูตรระดับปริญญาโท แผน ก. และแผน ข.

ปัญหาและอุปสรรคของการเปิดดำเนินการหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต คือ อาจารย์ผู้สอนมีประสบการณ์น้อย ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษไม่ดีพอ และไม่ปฏิบัติตามกำหนดเวลา เนื่องจากทำวิทยานิพนธ์ไม่เสร็จตามกำหนด มีนักศึกษาคงค้างมาก

6. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีความพร้อมและความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ เนื่องจากมีความพร้อมทางด้านอาจารย์มากกว่าสาขาวิชาอื่นๆ แต่ยังคงขาดอาจารย์คุณวุฒิปริญญาเอกตามเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย จำเป็นต้องจัดหาอาจารย์ปริญญาเอกทางสาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ให้ได้อย่างน้อย 1 คน และอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับรองศาสตราจารย์ขึ้นไปอย่างน้อย 1 คน หรือพัฒนาอาจารย์ที่มีอยู่ให้ศึกษาต่อระดับปริญญาเอก และทำผลงานวิชาการเพื่อให้มีตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มขึ้น หรือพัฒนาให้เป็นผู้ชำนาญการในสาขาวิชานั้นๆ จนเป็นที่ยอมรับ

7. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ควรรับนักศึกษาเมื่อเริ่มโครงการ 25 คน จึงจะคุ้มทุน และมีรายได้ในปีต่อๆ ไปและเมื่อมีความพร้อมมากขึ้น จึงขยายการรับนักศึกษาในภายหลัง

8. หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ควรมีประมาณ 40 หน่วยกิต และควรมีโครงการเสริมทักษะความรู้ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และคอมพิวเตอร์ให้กับนักศึกษา เพื่อให้มหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมีสมรรถนะสากลในด้านภาษา และคอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี และมีความรู้ภาษาจีนพื้นฐานเพื่อใช้สื่อสารได้เพื่อสามารถทำงานได้ในภูมิภาคเอเชีย อันจะเป็นจุดเด่นของมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัย

9. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ควรเปิดหลักสูตรนอกเวลาในวันเสาร์-อาทิตย์ และให้สอดคล้องกับระเบียบของมหาวิทยาลัยว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งมหาวิทยาลัยจะมีความพร้อมในการบริหารจัดการ เนื่องจากหลักสูตรบัณฑิตศึกษา อื่นๆ ของมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการในวันเสาร์-อาทิตย์อยู่แล้ว และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

